

SCI-CONF.COM.UA

EURASIAN SCIENTIFIC DISCUSSIONS

**PROCEEDINGS OF VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JULY 3-5, 2022**

**BARCELONA
2022**

EURASIAN SCIENTIFIC DISCUSSIONS

Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference

Barcelona, Spain

3-5 July 2022

Barcelona, Spain

2022

UDC 001.1

The 6th International scientific and practical conference “Eurasian scientific discussions” (July 3-5, 2022) Barca Academy Publishing, Barcelona, Spain. 2022. 267 p.

ISBN 978-84-15927-32-7

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Eurasian scientific discussions. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-eurasian-scientific-discussions-3-5-iyulya-2022-goda-barselona-ispaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: barca@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 Barca Academy Publishing ®

©2022 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

BIOLOGICAL SCIENCES

1. *Бабаханова Д. Б., Мирхамидова П., Хидоятов С. М., Баходирхонова М. М.* 9
ИЗМЕНЕНИЕ АКТИВНОСТИ СУКЦИНАТДЕГИДРОГЕНАЗЫ ПЕЧЕНИ КРЫС ПОД ВОЗДЕЙСТВИЕМ УЗИ И ПУТИ ИХ КОРРЕКЦИИ
2. *Бортяний І. О., Юнгін О. С.* 16
БІОХІМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ШТАМІВ РИЗОСФЕРИ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

MEDICAL SCIENCES

3. *Riznyuchenko O., Ibrahimova O., Yeskin O., Khokhlov M.* 18
EFFICACY OF AMINOPHENYLBUTYRIC ACID IN THE TREATMENT OF REBOUND HEADACHE
4. *Serheta I., Makarova O.* 21
OPTIMIZATION OF MOTOR ACTIVITY OF STUDENTS AND ITS PLACE IN THE STRUCTURE OF HEALTH-SAVING TECHNOLOGIES
5. *Shamrai V. A., Misiurko O. I., Grebeniuk D. I.* 25
CHANGES IN THE REPRODUCTIVE HEALTH OF PATIENTS AFTER CHEMOTHERAPY FOR BREAST CANCER
6. *Анохіна С. І.* 30
ЗРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІН ТРОМБОСЛАСТОГРАФІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗГОРТАННЯ КРОВІ ЗА УМОВ ВПЛИВУ ЕКЗО- ТА ЕНДОГЕННОГО МЕЛАТОНІНУ У ГІПОТИРЕОЇДНИХ ЩУРІВ
7. *Драчевська І. Ю.* 36
ПРОЯВИ СТАТЕВОГО ДИМОРФІЗМУ В МОДЕЛЯХ ЦЕФАЛОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ЗА МЕТОДАМИ STEINER, RICKETTS І DOWNS В УКРАЇНСЬКИХ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ ІЗ ОРТОГНАТИЧНИМ ПРИКУСОМ ІЗ ШИРОКИМ ТИПОМ ОБЛИЧЧЯ
8. *Локота Є. Ю., Локота Ю. Є., Грицак М. Є., Вовчок Р. В.* 40
АТРОФІЯ АЛЬВЕОЛЯРНОГО ВІДРОСТКУ, У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ПОВНОЮ АДЕНТІЄЮ. СКАРГИ ТА ЗАХВОРЮВАННЯ, ЯКІ МОЖУТЬ ВИНΙΚАТИ ПІД ЧАС ВИКОРИСТАННЯ ПОВНИХ ЗНІМНИХ ПРОТЕЗАЗІВ
9. *Мацюк Л. Л., Соловей В. М.* 42
ЛІКУВАННЯ ЕНДОМЕТРІОЗУ
10. *Мороз Л. В., Шостацька М. О.* 48
ФАКТОРИ РИЗИКУ РОЗВИТКУ ВАЖКОГО ПЕРЕБІГУ COVID-19 У ПАЦІЄНТІВ ПОХИЛОГО ТА СТАРЕЧОГО ВІКУ З ГОСТРОЮ КИШКОВОЮ ІНФЕКЦІЄЮ

11.	<i>Цубанова Н., Галевич Г.</i>	56
	АГТИГІПОКСИЧНА ДІЯ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ	
12.	<i>Шлімкевич І. В., Лембрик І. С., Шлімкевич Н. С.</i>	59
	ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ОЖИРІННЯ ТА КОГНІТИВНІ ПОРУШЕННЯ У ПІДЛІТКІВ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ	
CHEMICAL SCIENCES		
13.	<i>Алимжанова Х. А., Ражабова М. С.</i>	62
	ГИДРОХИМИЧЕСКИЙ СОСТАВ АКДАРЬИНСКОГО ВОДОХРАНИЛИЩА И ЕГО ЗНАЧЕНИЕ В ВОДНОЙ СРЕДЕ	
TECHNICAL SCIENCES		
14.	<i>Avdieieva L., Makarenko A.</i>	71
	STUDY OF MASS TRANSFER DURING EXTRACTION OF HEMP SEED OIL CAKE	
15.	<i>Moskalchuk O., Kuzmin O., Stukalska N.</i>	75
	PROGRAMS PREREQUISITE OF HACCP SYSTEM FOR THE CLEANING PROCEDURE IN RESTAURANTS	
16.	<i>Stopakevych A.</i>	80
	ANALYSIS OF THE MAJOR APPROACHES TO THE DESIGN OF MULTIVARIABLE DECENTRALIZED CONTROL SYSTEMS FOR DISTILLATION COLUMNS	
17.	<i>Добролюбова М. В., Стаценко О. В., Шинкаренко Б. М., Коваленко М. П.</i>	85
	МОДУЛЬ АВТОМАТИЧНОГО ЗНЯТТЯ І ПЕРЕДАЧІ ПОКАЗНИКІВ ЛІЧИЛЬНИКІВ ВОДИ	
18.	<i>Запорожець Ю. В., Бурлака Т. В.</i>	92
	ВПЛИВ ОСНОВНИХ ХІМІЧНИХ РЕЧОВИН ХМЕЛЮ НА ПРОЦЕС ВИРОБНИЦТВА ПИВА	
19.	<i>Згуровець О. В.</i>	96
	ДОСЛІДЖЕННЯ АВТОПІДЛАШТУВАННЯ ВІТРОАГРЕГАТУ ДО ШВИДКОСТІ ВІТРУ	
20.	<i>Коберник В. С.</i>	99
	ОЦІНКА ПИТОМОЇ ВАРТОСТІ ТЕПЛОНАСОСНИХ УСТАНОВОК ПРИ ВИКОРИСТАННІ РІЗНИХ ДЖЕРЕЛ НИЗЬКОПОТЕНЦІЙНОЇ ТЕПЛОТИ	
21.	<i>Семенець Д. А.</i>	106
	ВИКОРИСТАННЯ ОДИНАРНОЇ ВИМІРЮВАЛЬНОЇ МОСТОВОЇ СХЕМИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ДОБРОТНОСТІ П'ЄЗОРЕЗОНАНСНИХ ПРИСТРОЇВ	
22.	<i>Фуртат І. Е., Фуртат Ю. О.</i>	114
	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСІВ ДИФУЗІЇ В ПОРИСТИХ МАТЕРІАЛАХ	

23.	<i>Черних О. П., Скородєлов В. В., Орлова В. С., Хлєбнікова А. Д.</i>	119
	ОСОБЛИВОСТІ 3-D МОДЕЛЮВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ІНТЕР'ЄРУ ДЛЯ ВІРТУАЛЬНИХ ЕКСКУРСІЙ	
24.	<i>Черних О. П., Скородєлов В. В., Луговий О. Є., Миглін А. О.</i>	122
	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ 3D МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГРАМУВАННЯ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ВІРТУАЛЬНОГО ТУРУ НА САЙТІ КАФЕДРИ	
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
25.	<i>Gerasym L. M., Migalchan T. I.</i>	126
	WHY IS MATHEMATICS NEEDED IN PROGRAMMING?	
26.	<i>Блашкова А. А., Кирилюк С. В.</i>	128
	ТЕХНОЛОГИЧЕСКАЯ КАРТА СОЛНЕЧНЫХ ПАНЕЛЕЙ НА ФАСАДАХ ЗДАНИЯ	
27.	<i>Калайда О. Ф.</i>	133
	ПРО ВІДНОСНУ НЕУСУВНУ ПОХИБКУ ФУНКЦІЇ	
GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES		
28.	<i>Yakymchuk M. A., Korchagin I. M.</i>	135
	RESULTS OF RECONNAISSANCE SURVEY ON LA PALMA ISLAND IN ATLANTIC OCEAN DURING VOLCANIC ERUPTION	
PEDAGOGICAL SCIENCES		
29.	<i>Галущенко В. І., Павельєва О. Є.</i>	144
	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ СЕНСОМОТОРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У ЗАПУСКУ МОВЛЕННЯ	
30.	<i>Загородня А. А.</i>	151
	ГЕНЕЗА СОЦІАЛЬНО-АНТРОПОЛОГІЧНИХ ІДЕЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ І ВИХОВАННЯ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ СТОЛІТТЯ)	
31.	<i>Іваницька Н. А., Сухацька С. В., Федорченко О. П.</i>	153
	ВИКОРИСТАННЯ LIVEWORKSHEETS У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	
32.	<i>Капустник О. Ю.</i>	160
	ВИКОРИСТАННЯ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ У ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ	
33.	<i>Кравченко Д. В.</i>	166
	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ЯК ОРГАНІЗУВАТИ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС З КОРИСТЮ	
34.	<i>Крамаренко В. В.</i>	169
	ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З НАВІГАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ СУДНАМИ: МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	

35. *Ставицька А. В.* 172
ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ОСВІТЯНИНА: ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

36. *Khvorostianko N. A.* 177
THE INFLUENCE OF EXTERNAL FACTORS ON THE PSYCHOLOGICAL DEVELOPMENT OF YOUTH SOCIAL INITIATIVE
37. *Хрущ О. В.* 181
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФІЛАКТИКИ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ У ПІДЛІТКІВ
38. *Яницька О. Ю., Іванюта О. В.* 185
ДОСЛІДЖЕННЯ ІГРОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ ШКОЛЯРІВ

JOURNALISM

39. *Андросович О. І., Макаревич М. О.* 192
РОЗВАЖАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ТЕЛЕБАЧЕННЯ ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА «ZSTUDENT TV»

ART

40. *Чжоу Сяо* 196
ЕЛЕМЕНТИ ІНОЗЕМНИХ КУЛЬТУР У РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬОЇ ОБРОБКИ НЕФРИТІВ ПЕРІОДУ СУЙСЬКОЇ ДИНАСТІЇ

LITERATURE

41. *Комаров С. А.* 204
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОБРАЗУ ХРИСТА В РОМАНІ Н. МЕЙЛЕРА «THE GOSPEL ACCORDING TO THE SON»

PHILOLOGICAL SCIENCES

42. *Атаманчук К. М.* 210
МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ
43. *Куца Л. П., Куций І. П.* 216
ІСТОРІОСОФІЯ ЛІРИЧНОГО СУБ'ЄКТА ІВАНА ФРАНКА У ЦИКЛІ «НА СТАРІ ТЕМИ»

ECONOMIC SCIENCES

44. *Hlushko A., Maslii O.* 221
EFFICIENCY OF INFORMATION POLICY IN UKRAINE
45. *Mykhalchynets H.* 224
CLASSIFICATION AND FORMS OF PRESENTATION OF THE FINANCIAL MARKET AS THE BASIS FOR GAINING ITS

EFFECTIVENESS

46. *Гарастовська А. В., Бєлова Т. Г.* 227
ОЦІНЮВАННЯ СПОЖИВЧОЇ ПОВЕДІНКИ ТА УПОДОБАНЬ
СПОЖИВАЧІВ ЯК ФАКТОРУ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ НА
МОЛОЧНОМУ РИНКУ
47. *Спринчук Н. А., Воронецька І. С., Кравчук О. О.,
Петриченко І. І., Корнійчук О. О.* 231
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В ТОВАРНІМУ КОРМОВИРОБНИЦТВІ
48. *Таран Д. О., Бєлова Т. Г.* 241
ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ОТОЧУЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА НА
ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА
49. *Тернавський О. О.* 245
КАК ОТРАЗИЛАСЬ РУССКО-УКРАИНСКАЯ ВОЙНА НА
ЭКОНОМИКЕ ЕВРОПЫ И ВСЕГО МИРА

LEGAL SCIENCES

50. *Біліченко В. В.* 249
БЕЗПЕКА ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРУ
51. *Герус Т. С., Стрельченко О. Г.* 252
ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ
У СФЕРІ ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ
52. *Палій А. М., Палій М. В.* 257
ДІЯЛЬНІСТЬ РЕЛІГІЙНИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ТА ЇХ
ЕФЕКТИВНІСТЬ В УКРАЇНІ
53. *Черняєв О. С., Ігнатенко Н. В.* 263
ХАРАКТЕРНІ РИСИ ОСІБ, СХИЛЬНИХ ДО ВЧИНЕННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ
СЛУЖБИ

ІСТОРІОСОФІЯ ЛІРИЧНОГО СУБ'ЄКТА ІВАНА ФРАНКА У ЦИКЛІ «НА СТАРІ ТЕМИ»

Куца Лариса Петрівна,

к.філол.н., доцент

Тернопільський національний
педагогічний університет ім. В. Гнатюка

м. Тернопіль, Україна

Куций Іван Петрович,

д.і.н., професор

Тернопільський національний
педагогічний університет ім. В. Гнатюка

м. Тернопіль, Україна

Вступ. У творчості Івана Франка початку ХХ століття, яку дослідники окреслюють як етап «трансцендентності художнього слова» (В. Корнійчук), привертає увагу історіософська проблематика творів поетичного циклу «На старі теми» (збірка «Semper tunc», 1906). Характерно, що ці поезії зорієнтовані на діалог Франка-поета із його сучасниками – «братами», «мужами», «всіма народами» і навіть із «байдужістю сірою». Перелічені адресати засвідчують суспільно-національну орієнтацію ліричного суб'єкта, який стоїть у центрі широкого історіософського дискурсу і постає «доказом того, наскільки авангардним, посунутим наперед порівняно із сучасниками був ... історичний змісл» [1, С. 61] І. Франка. **Метою** нашої роботи і є прослідкувати художні форми буття історичного «зміслу» поета.

Матеріали і методи. Ліричний суб'єкт на даному етапі еволюції ліричної свідомості поета уже не належить до «тисяч таких самих» чи «мільйонів невсипущих рук», а прямо висловлює у творах «самого себе» (М. Євшан). Тепер він уже виступає в іпостасі поета-пророка, який представляє світові свою оригінальну культурну ідентичність, а його творчість претендує стати підвалиною проекту нації. Окреслену грань Франкового ліричного суб'єкта даного періоду уже осмислювали франкознавці В. Корнійчук, Б. Тихолоз,

Т. Пастух, М. Ткачук та інші. Розгляд віршів циклу «На старі теми» ґрунтується на застосуванні системного підходу і особливого методу термінологічного аналізу, який сприяє встановленню теоретичної єдності між артикульованими поняттями.

Результати і міркування. Поетичний цикл І. Франка «На старі теми» нагадує мозаїку асоціацій та алюзій, основним предметом зображення якої постають світоглядні орієнтації і соціальна свідомість його ліричного суб'єкта. Привертає увагу поетологічне осмислення у Франковому циклі пам'ятки давньої української літератури «Слово о полку Ігоревім», яка була уже певною мірою опрацьована в українській науці про літературу до І. Франка. Франкознавці відзначали, що тут І. Франко фактично виступив критиком нагромадженого досі знання. У циклі «На старі теми» питання «особа – суспільство» набуває вершинного історіософського узагальнення, а свідомість суб'єкта представляє духовний світ індивідуальності, що піднялась до епохальної свідомості Франкового сучасника, найперше творчої особистості. Прикметно, що більшість творів циклу задані епіграфом зі «Слова о полку Ігоревім». Апелюванню до далекої епохи «Слова...» сприяють книжні висловлювання, речитативи, місійна постава ліричного суб'єкта віршів.

У вірші, що ним відкривається цикл («Чи не добре б нам, брати, зачати...»), ліричний суб'єкт спрямовує на «мужів»-слухачів своє «скорбне» слово про громадянську місію поетичного слова. Власне це слово про глибинні «рани» українського соціуму початку ХХ століття, тобто про період «скорботної пори», оскільки у ньому йшлося про відсутність національної єдності. Відомо, що І. Франко у 1873 р. звернувся до пам'ятки «Слово о полку Ігоревім», в результаті чого з'явилося його дослідження «Літописна основа «Слова о полку Ігоревім». У ньому вчений звернувся до відомого в історії факту виступу князя Ігоря Сіверського (1183 р.) проти руських князів разом з половцями, що спричинило його невдачі. Першотекст, отже, виконує функцію інтелектуального завдатку у Франкову епоху, а ліричний суб'єкт поетичного твору намагається, аби його сучасність «до-росла» до державницьких ідей

«Слова о полку Ігоревім». Так середньовічне джерело постає тією основою, до якої «книжник» добудовує власні історичні «змісли». Ліричний суб'єкт поезії «Чи не добре б нам, брати, зачати...», засвоївши драматичні уроки історії, засилає власне слово «не в степи куманські», а в таємні «глибини сердечні». Зауважимо, що ця євангельська деталь художньо присутня в свідомості ліричних суб'єктів інших віршів циклу «На старі теми» («Було се три дні перед моїм шлюбом», «Де не лилися ви в нашій бувальщині...» та ін.). Суб'єкт поезії «Чи не добре ж нам, брати, зачати...» мовить не просто про «серце», а про «таємні глибини сердечні», викриваючи лицемірство сучасників, вказуючи на їхні хиби, що їх поет вважає загрозливими для майбутнього нації. Тому ліричний суб'єкт поезії закликає діячів того часу «зачати» справу консолідації «як мужам», а не «як дітям у дзвінки бряжчати». Отже, йдеться про тяготи «перелому». Ось художнє ословлення програми прямування до кращої «будущини»:

Вирвім з коренем ту коромолу,
Що з малого гріх великий робить,
Що нечайно брата братом гнобить,
Щоб засісти з ворогом до столу [3, с. 148].

Епіграф у цій поезії («Не лепо ли ны бяшетъ, братіє?..») не випадковий, а має виразне прогностичне окреслення. У прикінцевих рядках поезії «Чи не добре б нам, брати, зачати...» І. Франко уже відверто вказує на «червоточини» (С. Петлюра) національного характеру українців:

Чи ще мало в путах ми стогнали?
Мало ще самі себе ми жерли?
Чи ще мало нас у ликах гнали?
Чи ще мало одинцем ми мерли? [3, с. 148].

У поезії «Крик серед півночі в якімсь глухім околі...» привертає увагу читача насамперед епіграф: «Се оу Риме кричатъ подъ саблями половецкими». Франко-читач звертав увагу на цю фразу у «Слові...», продовженням якої є відома згадка про переяславського князя Володимира. У Франковій розвідці

«Літописна основа «Слова о полку Ігоревім» зауважено, що Володимирові рани у поході Ігоря 1185 р. були не смертельними. І. Франко звернув також увагу ще на один похід Володимира проти половців (1187 р.), який описаний у Київському літописі. Не викликає сумніву, що історичні факти із «Слова...» та Київського літопису мали вплив на специфіку світоглядної позиції ліричного суб'єкта у творі «Крик серед півночі в якімсь глухім околі...». Образ «невідомий співак походу степового» є очевидним натяком на автора «Слова...». Зрозуміло, що Франка-дослідника зацікавлювала його анонімність, але ще більше хвилював його ліричного суб'єкта відомий заклик «За землю Руськую, за рани Ігореві». Відомо, що І. Франко у статті «Українці» (1906 р.) писав про своє емоційне сприйняття невідомого автора «Слова...»: «особливо хвилює патріотизм автора».

В історіософському вірші-роздумі «Де не лилися ви в нашій бувальщині» епіграф, який взятий із «Слова...», підкреслює жіночу «тоску» з приводу сумнозвісних подій, коли князі почали «сами на себе крамолу коваху». Як відомо, І. Франко у 80-х роках глибоко цікавився галицькими народними піснями, внаслідок чого постала його розвідка «Жіноча неволя в руських піснях народних» (1882). У зазначеній поезії спостерігаємо відгомін тих лексичних рядів, які зауважив Франко-дослідник в народних піснях. Йдеться про «сльози» жіночі, які рясно «лилися» в усі визначальні періоди історії України – «половеччина», «козаччина», «лядщина», «панщина». Ліричний суб'єкт поезії підноситься до широких історіософських роздумів та узагальнень про «тисячолітні ридання». Поезія «І досі сниться...» – це високохудожнє історіософське осмислення героїчного походу князя Ігоря до «Дону великого». Князь готовий ризикувати, лиш би напитися шоломом води з Дону. Мужні пориви Ігоря породжують історіософські роздуми суб'єкта лірики, який з почуттям гіркоти нагадує те, що сталося над «тим» Доном, і яку «дань» від нього прийшлося «приймати». Взірцем осмислення «Слова...» вважаємо поезію «Вийшла в поле руська сила...». Трикратне повторення у ній «А лисиці

в полі брешуть» підпорядковане її ідеї – возвеличення єдності русичів у вищих державних справах.

Висновки. Результатом дослідницького та художнього осмислення «Слова о полку Ігоревім» постала самобутня поетична історіософія І. Франка у циклі «На старі теми». Внаслідок глибинного діалогу століть, подій, фактів і реальних історичних персонажів з'явилося нове «окнижене» літературне буття. Ліричний суб'єкт поезії І. Франка на даному етапі свого художнього розвитку найбільш «перейнятий» ідеями подолання проблем національної зради, руйнівних моральних рис українців, а головне – проблемою націотворчої місії Слова.

ЛІТЕРАТУРА

1. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період. К.: Основи, 1993. 126 с.
2. Корнійчук В. Ліричний універсум Івана Франка: горизонти поетики. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2004. 489 с.
3. Франко І. На старі теми. *Франко І. Зібрання творів: У 50 т. Т. 3.* К.: Наукова думка, 1976. С. 148-160.